

**UCHWAŁA NR VII/51/2025
RADY GMINY MŁYNARZE**

z dnia 28 marca 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Młynarze na lata 2025-2028**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Młynarze na lata 2025-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się i przyjmuje do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Młynarze na lat 2025-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Młynarze.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2025 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Lukasz Suski

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028**

WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z art. 4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi samorząd ma obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności działania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 2 ust. 4 lit. b ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Natomiast zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zapobieganie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Realizacja zadań, o których mowa, jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Młynarze, zwanego dalej Programem. Zamieszczenie zadań wynikających z dwóch odrębnych przepisów w jednym Programie wynika przede wszystkim z faktu, iż do znacznej części problemów będących skutkiem nadmiernego spożywania alkoholu czy brania używek można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne. Wyniki różnorodnych badań, obserwacja zachowań młodych ludzi oraz rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia wskazują potrzebę zintegrowanego podejścia do profilaktyki używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania zachowań ryzykownych dla zdrowia, do których należy przede wszystkim eksperymentowanie z narkotykami, dopalaczami, nikotyną i alkoholem. Zasadnym jest stworzenie programu dotyczącego profilaktyki zachowań ryzykownych szkodliwych dla zdrowia oraz łączenie różnorodnych form profilaktyki podejmowanych wobec młodego pokolenia. Program ten jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii w Gminie Młynarze. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

Z dniem 1 stycznia 2022 roku weszła w życie Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw. Zapisy ustawy wskazują, że zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym powinny stanowić element gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Uzależnienia behawioralne to takie formy zachowań, które związane są z wykonywaniem pewnych czynności (hazard, zakupy, gry komputerowe, nadmierne korzystanie ze smartfona itp.), a ich specyfiką jest m. in. utrata kontroli nad tymi zachowaniami. Określona czynność staje się nałogowa wtedy, gdy zaczyna jej towarzyszyć silne pragnienie lub wewnętrzny przymus jej podejmowania z coraz większą częstotliwością.

I. UZALEŻNIENIA – PODSTAWOWE INFORMACJE

Pod pojęciem **uzależnienia behawioralnego** (czynnościowego) rozumie się zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz jej otoczenia. Przykładami uzależnień behawioralnych są patologiczny hazard, uzależnienie od komputera, pracoholizm, zakupoholizm, uzależnienie od seksu/pornografii, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się, anoreksja.

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków, do których zaliczane są naturalne lub syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego – oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju. Rozróżniamy narkotyki pochodzenia naturalnego, (opium, liście koki, konopie indyjskie czy grzyby halucynogenne) oraz otrzymywane w drodze laboratoryjnych procesów chemicznych (amfetamina, ecstacy, LSD). Środki psychoaktywne mogą powodować uzależnienie fizyczne i psychiczne oraz zaburzać czynności najważniejszych narządów i organów człowieka. Uzależnienie fizyczne polega na przystosowaniu (przyswyczajeniu) organizmu do obecności określonego środka psychoaktywnego, a uzależnienie psychiczne oznacza poczucie potrzeby, przymus przyjmowania określonej substancji, aby zniwelować uczucie lęku, zagrożenia i stresu. Zjawisko narkomanii implikuje poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, zwłaszcza w zakresie występowania chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczka, choroby weneryczne).

„Dopalacze” są środkami psychoaktywnymi i mogą wywoływać pobudzenie, halucynacje, stany Euforii, obniżenia nastroju czy odurzenia. Dopalacze najczęściej składają się z kilku substancji co powoduje jednoczesne zaburzenia wielu funkcji ośrodkowego układu nerwowego, tym też różnią się od klasycznych narkotyków i na tym głównie polega ich niebezpieczeństwo.

Uzależnienie od alkoholu jest następstwem długotrwałego, szkodliwego spożywania alkoholu, w którym picie uzyskuje zdecydowane pierwszeństwo przed zachowaniami, które niegdyś były dla osoby pijącej ważniejsze. Osoba uzależniona odczuwa silny nieodparty przymus sięgania po alkohol, doświadcza wielu nasilających się dolegliwości fizycznych i psychicznych po przerwaniu lub znacznym ograniczeniu picia (drżenie mięśniowe, wzmożona potliwość, zaburzenia snu, niepokój, drażliwość, lęki), które ustępują po wypiciu kolejnej porcji alkoholu i pije alkohol inaczej, niż tego naprawdę pragnie (więcej i dłużej niż planuje, ma problemy z utrzymaniem zaplanowanej abstynencji). Od uzależnienia należy rozróżnić tzw. ryzykowne spożywanie alkoholu, czyli picie nadmiernych jego ilości (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że pojawią się one, o ile obecny model picia niezostanie zmieniony. Natomiast szkodliwe picie alkoholu opisywane jest jako wzór picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW

Gminy z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swoich społeczności, a także o dostępnych zasobach mogą tym samym przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Konkretnie działania profilaktyczne wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska, stąd potrzeba dokonywania analizy zasobów służących realizacji podejmowanych działań i wstępne określenie stanu szkód i zagrożeń na terenie gminy.

Na terenie gminy Młynarze sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona jest w 6 punktach. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku gminę Młynarz zamieszkiwało 1 664 osób, tak więc na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 277 osób. Młodzież w grupie wiekowej od 13-15 lat – 62 osób i od 16 do 18 lat – 58 osób. Są to grupy wiekowe młodzieży najbardziej podatne na kontakty z napojami alkoholowymi, i w których występują pierwsze objawy picia napojów alkoholowych.

Z informacji Posterunku Policji w Róźnie wynika, że na terenie gminy w roku 2024 liczba interwencji domowych z nadużywaniem alkoholu co najmniej jednego z członków rodziny wynosiła 11. W 2024 roku zatrzymano do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych 2 mieszkańców gminy Młynarze.

W 2024 roku na terenie gminy Młynarze została przeprowadzona „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych”, dokument, który jest kluczowym narzędziem planowania działań społecznych i podejmowania decyzji na poziomie lokalnym pozwalającym samorządom lokalnym i innym instytucjom na skierowanie zasobów i działań w obszary, gdzie są one najbardziej potrzebne, mając na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Młynarze wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- a) dorośli mieszkańcy,
- b) dzieci i młodzież szkolna,
- c) pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Badania obejmowały mieszkańców Gminy Młynarze, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. metodą **CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Respondenci byli dokładnie informowani o anonimowym charakterze ankiety, co miało na celu zwiększenie ich komfortu i szczerości odpowiedzi. W badaniu wzięło udział **66** mieszkańców Gminy Młynarze, co stanowiło reprezentatywną próbę dla populacji tej gminy. Średnia wieku respondentów wyniosła 44 lat, co sugeruje, że badanie objęło szeroki przekrój wiekowy mieszkańców, od młodych dorosłych po osoby starsze.

Wyniki badania:

- W opinii mieszkańców Gminy Młynarze najistotniejszymi problemami społecznymi są: uzależnienie od papierosów (76%), kryzys rodziny (76%) oraz bezrobocie (73%).
- Z kolei w kwestii zjawisk uzależnień bardzo powszechnymi w ich środowisku są: alkoholizm (73%), nikotynizm (71%) oraz sieciologizm (63%).
- Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu mieszkańcy Gminy Młynarze odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o niskim stopniu ryzyka – większość badanych z rozumą spożywa alkohol – najczęściej kilka razy w roku (59%), wypijając przy tym umiarkowane ilości alkoholu (1-2 porcje: 35%, 3-4 porcje: 15%).
- 60% badanych uważa, że w najbliższej okolicy znajduje się odpowiednia liczba punktów, gdzie można nabyć alkohol.
- 51% respondentów uważa osoby pijące alkohol za zagrażające bezpieczeństwu w lokalnym środowisku, a 47% badanych mieszkańców nie zna miejsc do których po pomoc może zgłosić się osoba uzależniona od alkoholu.
- 32% z badanych deklaruje, że zna przynajmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne takie jak narkotyki lub dopalacze. 68% wskazało, że nie ma w swoim otoczeniu takich osób przyjmujących substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze.
- Problem uzależnienia od gier hazardowych na terenie Gminy Młynarze nie jest rozpowszechnionym zjawiskiem - 91% respondentów przyznaje, że nie ma doświadczenia z grami hazardowymi.
- Jak wynika z przeprowadzonych badań 78% mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Świadczyć to może o wysokim poziomie wiedzy mieszkańców na temat tego, jak istotne jest ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych. Badani wskazali na potrzebę organizacji: wsparcia psychologicznego dla rodzin (37%), organizacji warsztatów profilaktycznych dla uczniów (19%), udziału w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych (19%).

Badania obejmowały 60 uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej w Młynarach przeprowadzono je metodą **CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Użycie tej metody pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. W badaniu wzięli udział uczniowie w przedziale wiekowym: klasy 4-6 oraz 7-8.

Wyniki badania:

- Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Młynarze jest obecne. 3% uczniów klas 4-6 oraz 4% klas 7-8 deklaruje, że ma za sobą inicjację alkoholową. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas programów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia oraz zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.
- Jak wynika z badań problem zażywania substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze nie jest obecny wśród uczniów szkół Gminy Młynarze – żaden z uczniów nie przyznaje się do przyjmowania tych substancji. Ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Zaleca się podjęcie obserwacji w placówkach oświatowych, w celu identyfikacji uczniów zażywających środki psychoaktywne.
- Należy zwrócić uwagę na obniżający się wiek osób sięgających po napoje energetyzujące, które stanowią duże obciążenie zdrowotne dla młodego organizmu. 9% uczniów SP 7-8 jest zdania,

że napoje energetyczne są zdrowe. Co więcej, 6% uczniów z młodszej grupy oraz 18% uczniów starszych deklaruje, że pije napoje energetyczne.

- Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób najczęściej – komputer do 2 godzin dziennie (34% SP 4-6), do 4 godzin dziennie (26% SP 7-8). Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach i wypełnieniu obowiązków są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.
- Pozytywnie należy ocenić niską skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych, pomimo tego, iż internetowe gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Doświadczenia z taką formą „rozrywki” deklaruje – 6% uczniów SP 4-6 oraz 19% SP 7-8. Warto zaznajomić uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych.
- Uczniowie w Gminie Młynarze deklarują w zdecydowanej większości bardzo dobre lub dobre relacje z opiekunami. Zaleca się rozwijanie pozytywnego potencjału rodziny i jednocześnie wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców.

Wśród Pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 12 osób biorących udział w badaniu:

- Najistotniejszymi zdaniem pracowników GOPS problemami w środowisku lokalnym są uzależnienie od alkoholu (100%), problemy opiekuńczo-wychowawcze rodziców z dziećmi (92%), uzależnienie rodzin od różnych form pomocy społecznej (83%) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (83%).
- Wszyscy z respondentów (100%) odpowiedziało, że zgadza się z tym w pełni, że pomoc społeczna pomaga w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych.
- Jak wynika z przeprowadzonych badań 100% respondentów zdecydowanie lub częściowo zgadza się, że władze gminy są dobrze poinformowane o potrzebach pomocy społecznej. Lecz 92% badanych uważa, że władze gminy wychodzą naprzeciw zgłaszanym przez GOPS problemom.
- 92% uważa, że większość potrzeb w sektorze życia społecznego jest w Gminie zaspokajana. Przeciwnego zdania jest 8% respondentów. Może z tego wynikać, że podejmowane działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych są w niektórych obszarach niedostateczne.
- Wszyscy pracownicy GOPS dostrzegają potrzebę prowadzenia działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Respondenci wskazywali najczęściej na potrzebę udzielania wsparcia psychologicznego dla rodzin (75%), otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (17%) oraz prowadzenia warsztatów profilaktycznych dla uczniów (8%).

REKOMENDACJE:

- Kontynuowanie podejmowanych działań informujących o negatywnych skutkach zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także mechanizmów uzależnienia. W tym celu skuteczne mogą okazać się rozpowszechniane wśród mieszkańców ulotki, broszury lub rozmieszczone na terenie Gminy plakaty i billboardy. Aby dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców, warto wykorzystać przy tym nowe media. Warto również wykorzystać tablice informacyjne w miejscach publicznych.
- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz podejmowanie działań mających na celu zmianę przekonań i postaw uczestników ruchu drogowego poprzez wzmacnianie postawy braku tolerancji dla spożywania alkoholu wśród osób kierujących pojazdami.

- Współpraca z Policją, na przykład w celu rozpowszechniania przez nich ulotek, broszur i materiałów edukacyjnych podczas kontroli drogowych na temat wpływu alkoholu na organizm.
- Rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów, na których znajdować się będą informacje zachęcające do rzucenia palenia oraz sposoby i metody, które mogą w tym pomóc.
- Wskazane jest zwrócenie szczególnej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy, a także rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach ich zażywania.
- Należałoby mimo wszystko zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnianie informacji na temat instytucji, do których może zgłosić się osoba uzależniona od hazardu, a także mechanizmów uzależnienia zarówno w środowisku dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży.
- Prowadzenie działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym wśród dzieci i młodzieży.
- Poszerzenie wiedzy i kompetencji nauczycieli oraz rodziców poprzez szkolenia i otwarte spotkania ze specjalistami.

Ponadto przy opracowaniu programu wzięto również pod uwagę opracowywaną diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty tj. Szkole Podstawowej w Młynarzach diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących opracowaną zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. Wyróżniono czynniki ryzyka i czynniki chroniące. Czynniki ryzyka : przemoc rówieśnicza, destrukcyjna grupa rówieśnicza, odrzucenie przez rówieśników, słaba więź ze szkołą, niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem, niepowodzenia szkolne, destrukcyjna grupa rówieśnicza, Czynniki chroniące : poczucie przynależności, pozytywny klimat szkoły, prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza, wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć, zdecydowany brak akceptacji przez szkołę przemocy, dobre relacje z osobami dorosłymi.

III. CEL GŁÓWNY

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Młynarze oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i wspierających. Realizacja powyższego celu przełoży się na zwiększenie jakości życia mieszkańców gminy Młynarze.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

V. ZADANIA SZCZEGÓŁOWE

Realizując wybrane cele szczegółowe należące do zadań własnych gmin, które ustawodawca zawarł w art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, nakreślono w programie profilaktyki następujące zadania do realizacji w latach 2025-2028:

ZADANIE NR 1 - Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych:

- 1) Kierowanie osób uzależnionych do podjęcia i kontynuowania leczenia. Współpraca ze stacjonarnymi placówkami leczenia odwykowego oraz innymi placówkami leczenia uzależnień.
- 2) Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających substancji psychoaktywnych.
- 3) Finansowanie kosztów biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia oraz kosztów sądowych.

Termin realizacji zadania: 2025-2028

Wskaźniki: liczba osób objętych działaniami Komisji, liczba konsultacji, porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym, liczba osób, które udało się zmotywować do podjęcia leczenia, liczba wydanych opinii przez biegłych sądowych, liczba wniosków złożonych do Sądu.

ZADANIE NR 2 - Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1. Pomoc terapeutyczna i prawna dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym i problemem narkomanii:

- 1) Prowadzenie profilaktyki informacyjnej dla rodzin z problemem alkoholowym i przemocą przy współpracy GOPS Młynarze.
- 2) Praca gminnej komisji: przyjmowanie zgłoszeń i podejmowanie czynności w przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych oraz prowadzenie powszechnej edukacji o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających.

2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

- 1) Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Młynarzach. Realizacja działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowanych do ofiar i sprawców, w ramach lokalnego systemu wsparcia. Upowszechnianie informacji o placówkach udzielających pomocy pokrzywdzonym.
- 2) Wspieranie procedury „Niebieskiej Karty” i finansowanie warsztatów, szkoleń i kursów z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla różnych grup zawodowych m.in. członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

Termin realizacji zadania: 2025-2028

Wskaźniki: liczba posiedzeń komisji, liczba osób objętych pomocą komisji, liczba osób, które udało się zmotywować do podjęcia leczenia, liczba przeprowadzonych akcji informacyjnych, liczba zakupionych ulotek, plakatów i materiałów informacyjnych, liczba skierowanych NK do zespołu, liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, liczba powołanych grup roboczych, liczba posiedzeń grup roboczych, liczba przeprowadzonych szkoleń, kursów, spotkań, liczba osób objętych szkoleniami/kursami.

ZADANIE NR 3 - Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

1. Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży:

- 1) Realizowanie programów profilaktycznych, profilaktyczno-zdrowotnych dla uczniów z zakresu problematyki alkoholowej, narkotykowej i przemocy; realizacja programów z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- 2) Dofinansowanie przedsięwzięć polegających na organizacji dodatkowych zajęć poza zajęciami edukacji szkolnej dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego. Finansowanie przewozu uczniów uczestniczących w w/w zajęciach.
- 3) Korzystanie z ofert teatrów profilaktycznych, spektakli dla dzieci i młodzieży, finansowanie przewozu uczniów w ramach realizowanych działań.
- 4) Współdziałanie w realizacji działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, finansowanie konkretnych projektów i działań profilaktycznych.
- 5) Dofinansowanie organizacji zawodów sportowych, imprez kulturalnych, rodzinnych, pikników edukacyjnych, konkursów, animacji dla dzieci.
- 6) Dofinansowanie i organizacja zajęć profilaktycznych dla dzieci, promujących zdrowy styl życia wspólnie z Gminną Biblioteką Publiczną np. (czytanie terapeutyczne, lektura w profilaktyce uzależnień, zajęcia relaksacyjne z książką, warsztaty pisarskie, różnego rodzaju konkursy i wernisaże tematyczne itp.).
- 7) Finansowanie i organizacja rodzinnych imprez profilaktyczno- sportowych.
- 8) Wspieranie przedsięwzięć turystycznych- wymiany młodzieży, wycieczek, mających na celu promowanie zdrowego stylu życia oraz nabywania umiejętności gospodarowania wolnym czasem.

2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców:

- 1) Realizowanie programów profilaktycznych oraz warsztatów szkoleniowych , wywiadówek profilaktycznych i konferencji dla rodziców z zakresu problematyki alkoholowej, narkotykowej, uzależnień behawioralnych i przemocy; realizacja programów z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

3. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia:

- 1) Wydawanie przez Komisje opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Gminy.
- 2) Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
- 3) Przeprowadzenie szkolenia wraz ze sprawdzeniem dostępności alkoholu osobom niepełnoletnim (zakup kontrolowany – tajemniczy klient).
- 4) Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu.

4. Edukacja publiczna w zakresie problematyki uzależnień:

- 1) Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (hazard, internet).
- 2) Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień i włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (hazard, internet).
- 3) Szkolenie nauczycieli, członków gminnej Komisji, członków ZI dotyczące problemów alkoholowych, narkomanii, nowych substancji psychoaktywnych oraz środków zastępczych, uzależnień behawioralnych.
- 4) Wykonanie, zakup materiałów profilaktycznych: książki specjalistyczne, broszury, plakaty, ulotki oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne.

Termin realizacji zadania: 2025-2028

Wskaźniki: liczba realizowanych działań profilaktycznych i ich odbiorców, liczba osób objętych programami, liczba realizowanych programów rekomendowanych, liczba godzin przeprowadzonych zajęć, liczba odbiorców zajęć, liczba zrealizowanych działań, liczba konferencji lub szkoleń, liczba osób uczęszczających w konferencjach i innych formach szkoleniowych, liczba pozytywnie zaopiniowanych wniosków, liczba podmiotów, liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, liczba podjętych działań kontrolnych, liczba sprzedawców uczestnicząca w szkoleniu/liczba punktów, w których odbyło się szkolenie, liczba diagnoz, badań, opinii, raportów, liczba programów/ kampanii, liczba osób - uczestników szkoleń.

ZADANIE NR 4 - Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii:

1. Współpraca z instytucjami i osobami fizycznymi, służącymi rozwiązywaniu problemów uzależnień i pomocy społecznej poprzez wymianę informacji, udzielaniu rekomendacji, partnerstwo w różnorodnym działaniu.
2. Finansowanie materiałów biurowych i wyposażenia, tj. sprzętu komputerowego, urządzeń peryferyjnych i innych na potrzeby działalności Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Młynarzach oraz innych instytucji realizujących zadania zawarte w Programie na terenie gminy Młynarze.
3. Współpraca z biblioteką szkolną i publiczną na rzecz stale dostępnej literatury z zakresu wiedzy o problemach uzależnień.
4. Udzielenie wsparcia grupom anonimowych alkoholików w przypadku podjęcia przez nich działalności na terenie gminy.

Termin realizacji zadania: 2025-2028

Wskaźniki: liczba współpracujących instytucji, organizacji, liczba udzielanych informacji, liczba udzielanych rekomendacji.

ZADANIE NR 5 - Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
2. Kierowanie wniosków do organów ścigania i występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Termin realizacji zadania: 2025-2028

Wskaźniki: liczba interwencji, liczba cofniętych zezwoleń z powodu złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym i naruszenia reklamy.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ds. PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkowie GKPiRPA opiniują wszelkie czynności wykonywane w ramach zadań Komisji.
2. Członkowie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Młynarzach są wynagradzani wg następujących zasad:
 - 1) członkom komisji przysługuje wynagrodzenie za każdy udział w posiedzeniu i pracach komisji,
 - 2) wynagrodzenie nie przysługuje, gdy członek komisji wykonuje czynności, o których mowa w pkt. 2 ppkt. 1), w godzinach pracy i za te godziny otrzymuje wynagrodzenie w ramach stosunku pracy,
 - 3) podstawą naliczenia wynagrodzenia członkom Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stanowi obecność na posiedzeniu potwierdzona własnoręcznym podpisem na liście obecności,
 - 4) wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 2 ppkt. 1) wynosi 120,00 zł brutto,
 - 5) warunkiem otrzymania wynagrodzenia jest udział w posiedzeniach i pracach GKPiRPA,
 - 6) nieobecność na posiedzeniu GKPiRPA stanowi podstawę do niewypłacenia wynagrodzenia.

VII. REALIZACJA PROGRAMU

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizuje Wójt Gminy Młynarze za pośrednictwem Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Młynarach. Koordynacją realizacji zadań będzie zajmował się przewodniczący Komisji tj. współpraca z podmiotami na rzecz realizacji zadań programu:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarach,
2. Placówka Oświatowa,
3. Policja,
4. Zespół Interdyscyplinarny,
5. Placówki Służby Zdrowia,
6. Parafia,
7. Poradnictwo Specjalistyczne PCPR Maków Maz.,
8. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Makowie Maz.,
9. Sąd Rejonowy w Przasnyszu.

Celem monitoringu, prowadzonego w czasie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028 jest porównanie istniejącego stanu z założeniami programu, zarówno pod względem wykorzystania środków finansowych, jak i uzyskanych rezultatów. Systematyczne zbieranie, analiza i interpretacja danych w trakcie realizowania Programu oraz po jego zakończeniu ma na celu określenie efektywności poszczególnych działań. Monitoring odbywa się w sposób ciągły poprzez bieżące kontrolowanie jakości i rzetelności realizowanych działań, ścisłą współpracę z ich realizatorami oraz analizę i interpretację danych sprawozdawczych. Monitoring prowadzi się w oparciu o w/w wskaźniki do poszczególnych zadań programu, wymianę informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem uzależnieniom na terenie gminy oraz ankiet, sprawozdań z realizacji zadań programu.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja gminnego programu prowadzona będzie w oparciu o środki własne gminy uzyskane z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zasady finansowania niniejszego programu określone zostały zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Łukasz Suski